Przedszkole Miejskie nr 11 „Calineczka” w Słupsku

PROGRAM WSPÓŁPRACY PRZEDSZKOLA Z RODZICAMI „Rodzic naszym partnerem”

Program opracowała:
mgr Katarzyna Gołub

Słupsk – 2014

„Podstawowym warunkiem pomyślnie układającej się współpracy z rodzicami jest zdobycie ich zaufania. Tak, jak we wszystkich kontaktach międzyludzkich, na to zaufanie trzeba sobie zasłużyć. Najlepsze możliwości porozumienia stwarza rzeczywista troska nauczycielki o dzieci. Prawdziwie zaangażowaną postawę rodzice łatwo dostrzegają".

Podstawy pedagogiki przedszkolnej.
Warszawa 1998.

WSTĘP

Przedszkole to dla większości dzieci pierwsza poza rodzinna instytucja opiekuńczo-wychowawcza. Do rodziców należy prawo wyboru przedszkola dla swojego dziecka.

Przedszkole wobec rodziców, którzy posyłają tam swoje dziecko, czyli powierzają je fachowcom i specjalistom, pełni rolę usługową. Nie jest, zatem obojętna dla rodziców jakość tej placówki i jakość usług przedszkola. Nikt nie zaprzeczy, że dla prawidłowego rozwoju dziecka niezbędna jest miłość i poczucie bezpieczeństwa płynące z rodziny.

Rodzice najwięcej wiedzą o dziecku, ich informacje i doświadczenia sięgają wstecz. Rodzice (pod warunkiem, że mają dobry kontakt z dzieckiem) mogą być dla nas – nauczycieli źródłem wiedzy o aktualnych przeżyciach dziecka.

Przedszkole może wspomagać, współpracować, wzmacniać lub kompensować braki w opiece rodzicielskiej. Nie zastąpi jednak rodziców, nie weźmie za dziecko odpowiedzialności i dopóki rodzice mają nieograniczone sądownie prawa rodzicielskie, nie wolno nam – nauczycielom przedszkola robić niczego wbrew ich woli. Nauczyciel w przedszkolu opiekuje się dzieckiem w czasie, kiedy rodzice pracują, nauczyciel dostarcza dziecku okazji do rozwijania umiejętności, stwarza sytuacje wychowawcze, dba o jakość propozycji programowych. Powinien on swoje działanie dostosować do potrzeb dziecka i jego sytuacji rodzinnej. Nauczyciel powinien w ważnych sprawach uwzględniać zdanie rodziców, nawet, jeśli uważa, że rodzice nie są ekspertami. Nikt np. nie ma prawa robić dziecku badań lub testów psychologicznych bez zgody rodziców, nie może też wprowadzać żadnych dodatkowych zajęć bez ich akceptacji. Nie tylko dlatego, że rodzice płacą za przedszkole. Ale również, a przede wszystkim dlatego, że to rodzice a nie wychowawcy w przedszkolu są władnymi do podejmowania decyzji. Stąd między innymi konsultacje z rodzicami przy okazji religii, konieczność ich zgody na wycieczki, obecność przy badaniach lekarskich.

Współpraca nauczyciela z rodzicami jest niezbędnym warunkiem prowadzenia pracy wychowawczo-dydaktycznej. Od chwili przekroczenia przez dziecko progu przedszkola cel pracy pedagogicznej przedszkola i cel rodzinny staje się wspólny. Z wychowawczego punktu widzenia jest bardzo pożądane, aby te dwa najważniejsze ogniwa działały wspólnie,

wzajemnie się uzupełniając. Bowiem tylko wtedy istnieje szansa na uformowanie dobrego, mądrego i wrażliwego człowieka.

Współpraca z rodzicami wynika z konieczności niesienia pomocy rodzinie w spełnieniu jej funkcji wychowawczych oraz z potrzeby ujednolicenia kierunku wpływów przedszkola i domu.

Zakres tej współpracy obejmuje:

1. starania o zapewnienie warunków prawidłowego rozwoju dziecka,
2. inicjowanie poczynań pedagogicznych rodziców,
3. oddziaływanie na postawy rodzicielskie,
4. podnoszenie kultury pedagogicznej i poszerzanie wiedzy rodziców o rozwoju i wychowaniu w okresie dzieciństwa,
5. pomoc rodziców w ulepszaniu pracy przedszkola.

Mając na uwadze znaczenie prawidłowo zorganizowanej współpracy z rodzicami napisałam program skierowany do nauczycieli pracujących z dziećmi w wieku od 3 - 6 lat.

Nadrzędnym celem tego programu jest zachęcanie rodziców do współpracy w atmosferze zaufania, szacunku, zrozumienia i sympatii oraz postrzeganie ich, jako cennych partnerów w doskonaleniu działań wychowawczych.

Program oprócz różnorodnych form współpracy zawiera także receptę na zadowalającą i efektywną współpracę z rodzicami, poradnik dla nauczyciela, scenariusze zebrań z rodzicami w każdej grupie wiekowej oraz propozycje zabaw integracyjnych z rodzicami. Program ma charakter uniwersalny i może być wykorzystywany wybiórczo przez nauczycieli w każdej grupie wiekowej. Mam nadzieję, że treści w nim zawarte urozmaicą kontakty rodziców i nauczycieli, a placówki przedszkolne staną się „przedszkolami otwartych drzwi".

CEL OGÓLNY PROGRAMU:

Wdrażanie rodziców do współpracy z przedszkolem i umożliwienie im udziału w tworzeniu warunków do wszechstronnego i harmonijnego rozwoju dzieci.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU:

1. dążenie do jednolitości oddziaływań wychowawczo - dydaktycznych przedszkola i środowiska rodzinnego,
2. wszechstronny rozwój dziecka,
3. nawiązanie dobrego kontaktu z rodzicami,
4. wzmacnianie więzi rodzinnych i relacji międzypokoleniowych,

5. włączenie rodziców dzieci do życia grupy i przedszkola,
6. zaangażowanie rodziców w prace na rzecz przedszkola,
7. podnoszenie świadomości edukacyjnej rodziców poprzez pedagogizację,
8. przekazanie wiedzy na temat funkcjonowania dziecka w przedszkolu.

CELEM PROGRAMU JEST:

1. zachęcanie rodziców do współpracy, tworzenie miłej i sympatycznej atmosfery w przedszkolu,
2. udział rodziców w organizowaniu procesu wychowawczo-dydaktycznego i opiekuńczego,
3. współdziałanie z rodzicami w zakresie rozpoznawania możliwości rozwojowych dzieci,
4. wzbogacanie rodziców o nowe doświadczenia w kontaktach ze swoim dzieckiem, dawanie im możliwości poznania przyjaciół dziecka i ich rodzin,
5. wspomaganie i integrowanie działań wychowawczych rodziców i nauczycieli – w celu osiągania lepszych efektów pracy w domu i w przedszkolu,
6. tworzenie partnerskich relacji pomiędzy rodzicami i przedszkolem.

REALIZACJA PROGRAMU – DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ PRZEDSZKOLE

Lp.	Działania i sposób ich realizacji	Termin	Uwagi
1.	**Poznawanie dzieci i ich środowiska rodzinnego.** 1. Poznanie sytuacji rodzinnej dziecka na podstawie analizy karty zgłoszenia do przedszkola. 2. Rozmowy doraźne i indywidualne z inicjatywy rodziców, nauczycieli i dyrektora. 3. Obserwacja zachowań dziecka w różnych sytuacjach na terenie przedszkola. 4. Przeprowadzenie wnikliwych obserwacji dziecka przez nauczycielki w danej grupie, odnotowanie spostrzeżeń w arkuszu. 5. Prowadzenie rozmów indywidualnych z rodzicami – informowanie ich o spostrzeżeniach dotyczących zachowania się dzieci. 6. Uzyskiwanie informacji o dziecku poprzez różnorodne formy kontaktów z rodzicami jak: wywiad, ankieta, skrzynka kontaktowa.	V, VI poprzedzający nowy rok szkolny IX IX, X, IX, X, cały rok w ciągu roku	
2.	**Pozyskiwanie rodziców do współpracy** 1. Zapoznanie rodziców z ofertą edukacyjną przedszkola umieszczonej na stronie internetowej przedszkola. 2. Prowadzenie i aktualizowanie „Kącika dla Rodziców” zawierającego: 1) informacje o zadaniach wychowawczych na bieżący miesiąc dla każdej grupy, 2) aktualny jadłospis, 3) ogłoszenia z życia przedszkola, 4) kącik z aktualnymi czasopismami	IX każdego roku cały rok	

Lp.	Działania i sposób ich realizacji	Termin	Uwagi
	pedagogicznymi, regulaminy obowiązujące w przedszkolu, 3. Prezentowanie prac plastycznych oraz innych wytworów twórczości dzieci w formie stałej wystawki. 4. Organizowanie spotkań integracyjnych rodziców i nauczycieli poszczególnych grup w celu zacieśnienia więzi pomiędzy rodziną a przedszkolem. 5. Nagradzanie dyplomami i listami gratulacyjnymi rodziców biorących aktywny udział w życiu przedszkola.	cały rok IX, X, XI, VI każdego roku	
3.	**Angażowanie rodziców do pracy na rzecz przedszkola.** 1. Wspólnie z rodzicami urządzanie kącików zainteresowań dla dzieci w salach zabaw. 2. Organizowanie imprez i uroczystości przedszkolnych wg opracowanego kalendarza. 3. Udział rodziców w organizowaniu imprez środowiskowych – festynów, pikników, koncertów itp. 4. Pełnienie okazjonalnych dyżurów przez rodziców w ramach pomocy nauczycielom podczas wycieczek, zajęć, uroczystości przedszkolnych, olimpiad sportowych itp. 5. Wykonywanie przez rodziców rekwizytów, kostiumów i scenografii do prezentacji przedszkola na zewnątrz. 6. Zachęcanie rodziców do działalności na rzecz przedszkola (drobne naprawy sprzętu i zabawek, szycie ubranek dla lalek, itp.). 7. Zapraszanie do przedszkola rodziców	IX, X w ciągu roku wg potrzeb cały rok cały rok wg potrzeb w ciągu roku	

Lp.	Działania i sposób ich realizacji	Termin	Uwagi
	wykonujących ciekawe zawody – wykorzystanie ich wiedzy i umiejętności zawodowych. 8. Podejmowanie przez rodziców działań promocyjnych np. reklama w mediach lokalnych.	w ciągu roku	
4.	**Poszerzanie wiedzy pedagogicznej rodziców.** 1. „Dni otwarte przedszkola" – udział dzieci nowo przyjmowanych wraz z rodzicami w zajęciach organizowanych w przedszkolu. 2. Zorganizowanie zebrania dla dzieci nowo przyjętych do przedszkola połączone ze zwiedzaniem przedszkola w ramach programu adaptacyjnego. 3. Prowadzenie krótkich rozmów podczas przyprowadzania i odbierania dzieci. 4. Organizowanie zebrań ogólnych dla rodziców. 5. Organizowanie spotkań indywidualnych z rodzicami na tematy wychowawcze i inne wynikające z potrzeb. 6. „Uniwersytet dla Rodziców" – wykłady i pogadanki dla rodziców – zapraszanie specjalistów różnych dziedzin. Organizowanie zajęć otwartych dla rodziców.	VI poprzedzający nowy rok szkolny VI poprzedzający nowy rok szkolny cały rok 1-2 razy w ciągu roku wg potrzeb w ciągu roku	
5.	**Współudział rodziców w doskonaleniu bazy materialnej przedszkola, grupy.** 1. Coroczne ustalanie wysokości składki na Radę Rodziców. 2. Pozyskiwanie przyjaciół i sprzymierzeńców przedszkola.	IX cały rok	

Lp.	Działania i sposób ich realizacji	Termin	Uwagi
	3. Wzbogacanie bazy materialnej przedszkola i poszczególnych grup. (wg potrzeb w danym roku szkolnym). 4. Dostarczanie różnorodnych akcesoriów, materiałów i pomocy dydaktycznych do kącików zainteresowań w każdej grupie wiekowej.	cały rok cały rok	

KRYTERIA SUKCESU

1. Wzmocnienie relacji interpersonalnych pomiędzy rodzicami a wszystkimi pracownikami przedszkola – stworzenie miłej i przyjaznej atmosfery.
2. Intensyfikacja współpracy z rodzicami i ich aktywny udział w życiu przedszkola.
3. Zadowolenie dzieci, rodziców i nauczycieli wynikające z relacji wszystkich działań placówki w atmosferze zaufania i dobrej współpracy.
4. Stworzenie partnerskich relacji między rodzicami a nauczycielami w zakresie odpowiedzialności za proces wychowawczy dzieci.
5. Znajomość oczekiwań rodziców wobec przedszkola i uwzględnianie ich przez nauczycieli w planowaniu pracy wychowawczo – dydaktycznej i opiekuńczej.
6. Osiąganie lepszych efektów wychowawczych dzięki ujednoliceniu metod pedagogicznych w domu i w przedszkolu.
7. Pozytywna opinia rodziców o pracy przedszkola – popularyzacja działań i osiągnięć placówki.

EWALUACJA PROGRAMU

1. Obserwacja.
2. Rozmowy, wywiady.
3. Ankiety.
4. Podsumowanie przebiegu prowadzonych działań na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.

W trakcie dokonywania ewaluacji występują następujące czynności:

1. zebranie informacji o osiągniętych lub przewidywanych wynikach,
2. ich analiza,
3. ocena,
4. wyciąganie wniosków dotyczących ewentualnej poprawy uzyskanych efektów.

RECEPTA NA DOBRĄ WSPÓŁPRACĘ Z RODZICAMI

Twoja współpraca z rodzicami będzie efektywna, gdy:

1. poznasz dziecko i jego środowisko rodzinne,
2. dasz rodzicom poczucie współodpowiedzialności za proces wychowawczo-dydaktyczny w przedszkolu,
3. zapoznasz rodziców z prawami ich dzieci w przedszkolu,
4. okażesz rodzicom szacunek i sympatię,
5. w kontaktach z rodzicami będziesz szczera, komunikatywna i otwarta,
6. wykażesz takt pedagogiczny i kulturę osobistą,
7. przekazując złe wiadomości o dziecku – zaczniesz od przedstawienia jego pozytywnych cech, rzetelnie przygotujesz się do rozmowy (dobierając odpowiedni czas i miejsce) i wykażesz się odpowiednią wiedzą i dyskrecją,
8. będziesz elastyczna, otwarta na zmiany i ciekawe propozycje,
9. doceniasz wysiłki wychowawcze rodziców – obserwuj, słuchaj, poszukuj,
10. będziesz prowadzić bieżący monitoring, aby rodzic był stale informowany o postępach i ewentualnych problemach,
11. nie zostawisz rodzica z problemem, ale zaoferujesz mu pomoc wskazując sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
12. będziesz pamiętać, że dystans między nauczycielem a rodzicem można zmniejszyć, choć wymaga to wiele wysiłku,
13. będziesz świadoma tego, że na partnerskich relacjach z rodzicami zyskują przede wszystkim dzieci.

PORADNIK DLA NAUCZYCIELA

1. opis wybranych form współpracy z rodzicami,
2. schemat zebrania przedwakacyjnego,
3. arkusz rozmowy z rodzicami,
4. propozycje zabaw integracyjnych z rodzicami.

WYBRANE FORMY WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI

1. **„Kącik dla Rodziców”** – to umownie przyjęta nazwa miejsca w przedszkolu, w którym rodzice mogą poczekać na dziecko, a przy okazji poczytać informacje, ogłoszenia. Powinien być zachęcający pod względem graficznym i kolorowym.
2. „**Dyżury rodziców”** – są przeważnie okazjonalne i dobrowolne, wynikają z potrzeb przedszkola np. podczas wycieczek, zajęć, uroczystości przedszkolnych.
3. **„Skrzynka pytań”** – przeznaczona jest dla rodziców, którzy nie mają odwagi na bezpośrednią rozmowę. Z rodzicami należy się umówić, co do sposobu korzystania ze

skrzynki (anonimowe pytania, wskazówki dla konkretnego nauczyciela lub uwagi dotyczące ogólnie przedszkola).

4. **„Dni otwarte”** – są to dni wyznaczone poza godzinami pracy zawodowej rodziców i nauczycieli. Tematyka kontaktów dotyczyć może różnych aspektów rozwoju i wychowania dziecka. Nauczyciel może pokazać prace dzieci z różnych zakresów ich działalności. Elementami dni otwartych może być zwiedzanie przedszkola wspólnie z rodzicami.

SCHEMAT ZEBRANIA PRZEDWAKACYJNEGO

Zebranie przedwakacyjne dla rodziców nowo przyjętych dzieci odbywa się w czerwcu i może przebiegać wg planu:

1. Powitanie rodziców.
2. Przedstawienie kadry pedagogicznej.
3. Omówienie organizacji pracy w przedszkolu.
4. Zapoznanie ze statutem przedszkola oraz z organizacją dnia i ofertą edukacyjną.
5. Informacje o zasadach uiszczania opłat.
6. Pogadanka o tym, jak przygotować dziecko na spotkanie z przedszkolem, omówienie wyprawki dla dziecka.
7. Odpowiedzi na pytania rodziców.
8. Zwiedzanie przedszkola.

ARKUSZ ROZMOWY Z RODZICAMI

Karta indywidualnych spotkań z rodzicami / opiekunami.

Imię i nazwisko dziecka .....

Data	Imię i nazwisko nauczyciela	Imię i nazwisko rozmówcy (rodzic, opiekun, członek rodziny)	Omawiane zagadnienia, np. 1. opiekuńczo-wychowawcze, 2. zdrowotne, 3. dydaktyczne, 4. logopedyczne.	Uwagi

PROPOZYCJE ZABAW INTEGRACYJNYCH Z RODZICAMI

1. **Zabawa integracyjna „Dzieci – rodzice”**

   Dzieci i rodzice tańczą przy akompaniamencie muzyki. Na przerwę w muzyce i hasło „Tworzymy pary” dzieci dobierają się parami z rodzicami i witają się ze sobą np. rękami, nosami, czubkami butów, łokciami, policzkami itp.

2. **Zabawa „Muzyczne imiona”**

   Rodzice siedzą naprzeciw swoich dzieci. Każdy uczestnik zabawy ma instrument muzyczny. Wszyscy po kolei przedstawiają się, wystukując rytm swego imienia na instrumencie.

3. **Zabawa „Bingo literowe” dla 6 – latków**

   Rodzice i dzieci siedzą w kole na krzesłach. Rodzic rzuca piłkę do dziecka (niekoniecznie własnego) i wypowiada słowo np. komin, rekin. Dziecko, do którego była rzucona piłka, łapie ją i wypowiada słowo na tę samą głoskę, jaką rozpoczynało się usłyszane słowo.

4. **Zabawa „Powtórz rytm”**

   Dzieci i rodzice siedzą naprzeciw siebie w dwóch rzędach, trzymając instrumenty perkusyjne. Każdy z uczestników wygrywa swój rytm na instrumencie, jego partner stara się dokładnie go powtórzyć.

5. **Zabawa „Gry mimiczne”**

   Rodzice mimiką twarzy wyrażają różne uczucia, np. płacz, śmiech, strach, złość, smutek itp. Zadaniem dziecka jest wybrać odpowiedni rysunek i dopasować go do przedstawionej mimiki.

6. **Zabawa „Idź za śladem”**

   Ustawienie w parach: dziecko-rodzic. Rodzice informują dzieci, jak mają się poruszać, np. idź dwa kroki do przodu, jeden krok w bok, trzy kroki w lewą stronę, jeden krok do tyłu itp.

7. **Zabawa „Grupa dotykowa”**

   Kilkoro rodziców i dzieci ma zasłonięte oczy. Za pomocą zmysłu węchu, smaku, dotyku odgadują, (co to jest i do czego służy).

   Na tacy przygotowane są różne przedmioty: perfumy, kamień, jabłko, sól, piłka, cukier, mydło, cebula, cytryna, długopis, pasta do zębów, cukierek.

8. **Zabawa „Rzeźbiarz”**

   Rodzice są „plasteliną”, z której dzieci modelują różne figury. Mogą być stojące, leżące lub siedzące. Rodzice poddają się działaniu dzieci. Na zakończenie pracy dzieci nadają tytuł swojej rzeźbie.

9. **Zabawa „Prawda czy fałsz”**

Rodzice otrzymują kartki, na których są napisane zdania prawdziwe i fałszywe typu: trawa rośnie na drzewie, śnieg jest różowy, krowa daje mleko itp. Zadaniem dzieci jest odgadnąć prawdę lub fałsz w przedstawionym zdaniu. Jeżeli zdanie jest prawdziwe, dzieci podnoszą do góry czerwony kartonik, jeżeli słyszą fałsz, klaszczą w dłonie.

10. **Zabawa „Zagadka opisowa”**

Przygotowane różnorodne przedmioty z papieru, drewna, szkła, plastiku, metalu, ułożone są na tacy przed dziećmi. Zadaniem rodziców jest opisać słownie wybrany przedmiot i wskazać na dziecko, które ma rozwiązać zagadkę.

11. **Zabawa „Figurka”**

Dzieci wraz z rodzicami tańczą w parach w rytm muzyki. Gdy muzyka ucichnie, tańczące pary zastygają w bezruchu tworząc „skamieniałą figurkę”.

12. **Zabawa „Podaj odpowiedź”**

Rodzice otrzymują kartki, na których napisane są nazwy różnych przedmiotów. Zapoznają się z ich treścią i zadają pytania – zagadki dziecku,
np. służy do kąpania, przydatny w kuchni do krojenia, dziewczynki lubią się bawić.

13. **Zabawa ruchowa „Kąpiel” – dla 6 – latków**

Każde dziecko otrzymuje kartonik z nazwą jednego z przyborów potrzebnych do mycia. Wymienione nazwy, np. szczotka, mydło, kubek, pasta, zamieniają się miejscami. Na hasło „Kąpiel” wszyscy uczestnicy zabawy zamieniają się miejscami.

14. **Zabawa „Papierowy kostium”**

Zadaniem rodziców jest wykonanie z gazet, bibuły i papieru toaletowego kostiumu dla swojego dziecka. Przy dźwiękach muzyki następuje prezentacja. Dziecko jest modelem, a rodzic opisuje strój.

15. **Zabawa „Ciuciubabka”**

Spośród rodziców wybieramy dwie chętne osoby. Zasłaniają sobie oczy opaskami i kolejno jedna po drugiej rysują kredą, np. postać lub przedmiot. Dzieci pomagają rodzicom przez podawanie kierunku: wyżej, niżej, w górę, w dół itp.